

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. az.

A büntető novelláról.

Irta: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

II.

Az egyes büntetendő cselekményekre vonatkozó rendelkezések a Büntető novella IV-ik fejezetében a pénzhamisításra, a szemérem elleni bűntettekre és vétségekre, a lopásra, csalásra és a kihágási büntető törvényben foglalt tulajdon elleni kihágásra vonatkoznak.

Ha a nyomozásnál nem nagy hasznát vennék is ennek a csendőrök: még ugyis ismertetni kellene ezeket a módosításokat, de annál inkább kell ismertetni, mert csak úgy teljesíthetik helyesen a nyomozást s küldhetik megfelelő helyre tényvázlataikat, ha a módosításokkal tisztában vannak. Sőt mindentől eltekintve, a csendőrnek ismernie kell a büntetendő cselekményeket.

Ne féljenek! nem akarom én itt ismételni az általuk már ugyis ismert szakaszokat, csupán csak annyiban, a mennyiben ez a módosításokat megérthetővé teszi.

A pénzhamisításnál pl. elegendőnek tartom megjegyezni, hogy a Btkv. 203. §-ához az a pótlás történt, hogy ha a pénzhamisítás tárgya a koronánál kisebb névértékű váltópénz, vagy azt pótló papírpénz és a hamisított pénz nem képviseli valamely külföldi pénznek számítási egységét, a cselekmény vétség, a melynek kísérlete is büntetendő. (39. §.).

Est úgy kell érteni, hogy ezután csak az 1, 2, 10 és 20 filléresek meghamisítása fog vétséget képezni, de az egy koronás és nagyobb értékű pénznemek meghamisítása büntetettnek minősül. A külföldi pénznemekről szóló rendelkezést pedig úgy kell érteni, hogy ha azok kevesebb értékűek is, mint a mi koronánk (pl. az olasz lira, a francziák frankja), azoknak meghamisítása mégis büntetett, ha ott számítási egységet képeznek, azaz olyan gazdasági szerepet visznek, mint nálunk a korona. Így a lira és frank meghamisítása éppen úgy büntetendő, mint a koronáé és nagyobb pénzértékéé.

A Btkv. 204. §. hatályon kívül helyeztetven, a Bu. 40. §-a lépett helyébe, mely a pénzhamisítás büntetésének (3—5 évig terjedhető börtön, 4000 koronától hat-ezer koronáig terjedhető pénzbüntetés, illetve öt évtől tíz évig terjedhető fegyház és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés) valamint a pénzhamisítás vétsé-

gének büntetését (6 hótól 3 évig terjedhető fegyház és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetés) határozza meg.

A Btkv. 207. és 208. §-a hatályon kívül helyeztetven, a 41. §. a hamis pénz forgalomba hozataláról s a 42. §. ennek büntetéséről szól. (3 évig terjedhető fegyház és 6000 koronáig terjedhető pénzbüntetés, illetőleg 3 vagy 2 évig terjedhető börtön, 4000 vagy 3000 koronáig terjedhető pénzbüntetés, vétség esetében 6 hónapig terjedhető fegyház és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.)

A szemérem elleni bűntettek és vétségek 247. §-a kibővítést nyert e törvény 43—47. §-aival, melyek a kerítésről intézkednek.

Nem lehet eléggé dicsérni ezt az intézkedést, mely hivatva van a lélek-kufárokat, az erkölcstelen erkölcslontókat méltó büntetésben részesíteni. Így talán majd ritkulnak az a fajta esetek, mint a milyen egy az ez évben lezajlott nagy izgalommal tárgyalt bűnügy befejezése után történt, a mikor a szabadon bocsátott fiatal leányt már a börtön kapujában várták a lélek-vásárló kerítők s mert itt nem juthattak hozzá, utána utaztak falujába s visszavitték a városba — kisasszonynak és jó drágán eladták.

Ez az új törvény különösebben védelmébe veszi a 20 éven aluli nőket. És nemcsak a kerítést bünteti, hanem büntetettnek minősíti a becsület utjáról letért nőnek akarata ellenére a bordélyházban, vagy hasonló üzemben bármily okból visszatartását.

A kerítés vétsége 2 évig terjedhető fegyházzal, a kerítés büntette 3 évig terjedhető börtönnel, esetleg 3 évig terjedhető fegyházzal, ezen kívül még a nyereségvágyból elkövetett kerítés vétsége 100—200 koronáig, a büntette pedig 400—4000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel is büntetettik; a ki pedig a nőt bordélyházban, vagy hasonló üzemben elhelyezés végett külföldre szállítja, vagy szállíttatja: 5 évig terjedhető fegyházzal és 1000—5000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel; üzletszerű elkövetés esetében, úgyszintén ha a tettes ugyanilyen büntetett miatt már egyszer 10 éven belül büntetve volt: 5—10 évig terjedhető fegyházzal és 2000—8000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

No már most aztán a nyomozó csendőrökhöz szólok.

Ha kerítésről van szó, arra kell vigyázni, hogy ezek között van egy olyan vétség, mely miatt a büntető eljárás csak magánindítványra indítható meg, habár ezt

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb., mint **Reményi** legújabb képe a jegyzéket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kuldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszeres javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerrel külön külön árajegyzék kerendi.

után nem lehet visszavonni. Ezt a vétséget az követi el, a ki valamely tisztaságos női erkölcsösen célra önértékből más részére szándékosan megszerez, vagy megszerezni törekszik, ha a nő életének 20-ik évét még be nem töltötte. (43. §.)

Mikor tehát ilyen esetről hallanak, legelőször is azt puhatólják ki, hogy a nő betöltötte-e a 20-ik évét, vagy sem? Ha betöltötte a csupán a fentebbi módon történt az elcsábítása: akkor eredménytelen lesz az utólagos panaszkodása, ha pedig nem töltötte be és panaszkodik: vegyenek ki tőle magánindítványi nyilatkozatot szabályszerűen kiállítva csak azután járjanak el ügyében, mert ilyen nyilatkozat nélkül az eljárás még nem indítható. Ugyanítt vegyék figyelembe a Szolgálati utasítás 98. §-át és a Függelék C. D. mellékletét.

Ne felejtsek el, hogy a kerítésnek csupán ezen egyetlen egy esetében van csak a magánindítványnak belye, míg minden más esete hivatalból üldözendő, mert — a mint a törvény indokolása mondja — a közrendnek nagy érdeke, hogy ily esetek büntetlenül ne maradjanak.

Ha tehát kerítésről nyernek tudomást, annak kipuhatolása legyen a legelső, hogy nem a bordélyházba, vagy hasonló üzletbe juthatás volt-e a kerítés célja? Ha igen, akkor ez még vétség esetében is hivatalból üldözendő büncselekmény, melynek a kísérlete is büntetendő. És a törvénynek és a könyörületességnek tesznek szolgálatot, ha a bordélyházban akarata ellen bármily okból visszatartott nőnek ügyét mielőbb a bíróság elé juttatják. A bordélyos egy pillanatig sem tarthatja vissza akarata ellenére a nőt bordélyházában, biában mondja, hogy neki tartozik, vagy bizonyos időre állott be hozzá, hogy az cselédül van felfogadva; semmiféle ürügy nem elég a visszatartásra.

A lopásra vonatkozólag érdekes újításokat hozott be az új törvény. Nevezetesen hatályon kívül helyezvén a Btkv. 334 és 340. §-át, ezek helyébe a 48 és 49. §-okat tette.

A Bn. 48. §-a így szól: «Ha a lopott dolog értéke kétszáz koronánál nem nagyobb: a lopás vétség, ellenkező esetben büntett. A lopott dolog értékének az veendő, a mely értéke a dolognak a lopás idején volt.»

Jól emlékeznek, hogy eddig az ötven forint, vagyis a 100 korona volt az értékhatár, a mely a lopás vétségét és büntetetté elhatározta; most, hogy enyhébb legyen a büntetés: ezt az értékhatárt a törvény kétszeresre felemelte, vagyis csak a 200 koronát meghaladó lopás képez büntetetté, ha t. i. más minősítő körülmény nem torog fenn.

De még figyelemre méltóbb ennél a 49. §., a mely szerint:

«A lopás büntetettének büntetése öt évig terjedhető börtön. A Btkv. 3., 4., 5. és 6. pontjában, valamint a 338. §-ban meghatározott esetekben a lopás büntette,

ha a lopott dolog értéke kétszáz koronánál nagyobb: öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.»

«Tíz évig terjedhető fegyházzal büntetendő a lopás, ha:

1. a lopott dolog értéke négyezer koronánál nagyobb és a cselekmény a lopott dolog értékére való tekintet nélkül is büntett;

2. a Btkv. 338. §-a esetében az előző büntetéseket büntett miatt szabták ki és a tettesnek újabb cselekménye más körülményeknél fogva is büntett;

3. a tolvaj a lopással üzletszerűleg foglalkozik.»

Az idézett új törvénytörvényből az tűnik ki, hogy a lopás büntetettének büntetése részint enyhítést, részint szigorítást nyert. Enyhébb a büntett büntetése annyiban a mennyiben a Btkv. 336. §. 3., 4., 5., 6. pontjában és a 338. §-ában meghatározott esetekben eddig öt évig terjedhető fegyház volt a büntetés, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, — most azonban ezekben az esetekben csak akkor lesz a büntetés fegyház, ha a felsorolt pontokban körülírt minősítő körülményen kívül a lopott dolog értéke megbaladja a kétszáz koronát, — e nélkül a büntetés csak börtön. (Pl. a tolvaj betörésej, bemászással, álkulcsossal, közveszély idején, vagy tolvajszövetségben, vagy mint visszaeső tolvaj lop 200 korona értékű dolgot: akkor nem fegyházzal, hanem börtönnel bünhődik, de ha a lopott dolog értéke már 201 korona: akkor fegyházban szabandó ki a büntetése.)

Visszont azonban fel van emelve a fegyházbüntetés; legmagasabb foka öt évről tíz évre felemeltetett, ehhez azonban szükség, hogy ne csak minősített lopás legyen, hanem a lopott dolog értéke is nagyobb legyen 4000 koronánál, vagy hogy a visszaesés előbbi büntetési is büntett miatt voltak légyen kiszabva s ez az elbírálás alá jövő cselekménye is büntett legyen, vagy hogy a tolvaj a lopással üzletszerűleg foglalkozzék.

Különös gondot kell tehát fordítani a nyomozás alkalmával: a lopott dolog lopás idejében való értékének biztos megállapítására, a lopás elkövetése módjára, a lopás üzletszerűségének és annak kipuhatolására, hogy a visszaeső előbbi büntetési — melyek most a cselekményt büntetté minősítik — büntettek miatt szabattak-e ki? Ezeknek helyes kiderítése és a tényvázlatba foglalása nagyon megkönnyíti a bíróság dolgát és helyes utat mutatnak a csendőröknek a tényvázlatnak illetékes helyre beterjesztésére.

De most következik csak az új törvénynek egyik legnevezetesebb újítása: a csalásra vonatkozó rész, mely a Btkv. 379. §-a helyett új szakaszt állít a Btkv. 390. §-át pedig egyszerűen hatályon kívül helyezi.

Ez a 50. §. így szól: «A ki azon célból, hogy magának vagy másnak jogtalan vagyoni hasznot szerezzen, valakit fondorlattal tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ez által annak, vagy másnak vagyoni kárt okoz csalást követel. A csalás vétségének kísérlete büntetendő.»

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkább migraint és fejfájást elmulasztja. Árát K 1.20. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Készült Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

A király az örökimádás templomában. — Az örökimádás-templom az Üllői-utou.

Vigyázzunk csak! Szorosabban véve nem tartozik most reánk, hogy az új törvény a család fogalmának meghatározása mellől a ravasz fondorlat helyett csupán fondorlatot tett s hogy mindegy, miként a család a megcsalt egyőnnek, vagy másnak okozott vagyoni kárt; únde a nyomozásra nagyon is tartozik, hogy most már

a család kísérlete nemcsak akkor büntetendő, ha büntetetre, hanem akkor is, ha vétségre vonatkozik.

Do még jobban tartozik itt reánk a nyomozásnál, hogy a közönséges család kivétellett a magánvádra üldözendő büncselekmények közül és hivatalból üldözendő lett. Most már az a kérdés, hogy minden család és

esalási kísérlet esetében megindítandó-e a nyomozás a sértett fél indítványára nélkül is?

Nem minden esetben.

Körem jegyezze meg jól ezt a kivételt. Mert csak kivételben esetekben van meg a sértettnek indítványozási joga. Érintetlenül maradt ugyanis a Btkv. 389. §-a, a mely szerint a 342. §-ban meghatározott személyek között elkövetett csalás miatt csupán a sértett fél indítványára indítható meg a bűnvádi eljárás. A 342. §-ban pedig ez van: «Ha a lopás háztartásnak, fel- vagy lemondó úrbeli rokonok, testvérek, vagy közös háztartásban élő rokonok között követtetik el, úgyszintén ha azt a gyámsolt gyámja, a gondnokolt gondnoka, vagy a növendék nevelője ellen követik el, a bűnvádi eljárás csak a sértett fél indítványára indítható meg.»

Minden más csalás és annak kísérlete hivatalból üldözendő.

Ha tehát csalásról nyernok tudomást, legelőször is azt állapítsák meg, hogy a csaló és megcsalt között nem áll-e fenn a fentebbi viszony? Ha fennáll: úgy várják be a sértett fél indítványát, ha nem áll fenn: úgy azonnal kezdjék meg a nyomozást. Mert a Btkv. 385. és 342. §-ában foglaltakon kívül sem a hiteltelenség, sem másnak nincs joga a csalót kivenni a megérdemelt büntetés alól.

A tulajdon elleni kihágás tekintetében a Kbtkv. 126. § a helyébe az új törvény 51. §-a lépett, mely így szól: «A ki tiz korona értékét felül nem haladó élelmi vagy élvezeti cikket, tüzelőszert vagy egyéb életszükségleti tárgyat lop, elcsikkaszt, vagy jogtalanul elcsajátít, a mennyiben a cselekményt büntette minősítő körálmény nem forog fenn: tulajdon elleni kihágást követ el és nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő. A bűnvádi eljárás csak magánindítványra indítható meg.»

Tehát most már nem két forint, hanem 10 korona az értékhatar és nemcsak az élelmi vagy élvezeti cikk, hanem a tüzelőszert és egyéb életszükségleti tárgy is ide tartozik és az ilyennek nemcsak ellopása, hanem elcsikkasztása, vagy jogtalan elcsajátítása is tulajdon elleni kihágást képez, de ezután is csak a sértett fél panaszára indítható meg az eljárás.

Igy a nyomozás alkalmával a hasonló tárgyak elveszése vagy elidegenítése esetében szigorúan meg kell állapítani az értéket, nehogy az emberek önszejátszása miatt a bűn büntetlenül maradjon.

A *«Büntető novella»* ilyen részében bir kötelező erővel az 1908. október elsejétől kezdve.

A fiatalokunkról rendelkező rész csak 1910-ben lép hatályba. Erről, valamint az ezt előkészítő rendeletről máskor szólunk. Még most csak a fentebbieket kell tudni és a nyomozásoknál alapul venni.

A dánosi rablógylkosság.

Irta: *Máté Miklós* törzserőrnagy.

Kőborezigány! A jelenlegi kulturális viszonyok között már maga a név is visszatetsző. Hát még ha tudja az ember, hogy mennyi szenny, bűn és átok tapad a névhez. És a tulajdonosai itt élnek közöttünk óvszázadok óta, a nélkül, hogy határozottan tudniuk kienedük, mi esedék, honnan jöttek és a nélkül, hogy életmódunkat, szokásainkat, vallásainkat magukóvá tennék, törvényeinket tiszteletben tartanák. Sőt a helyett elmozdításokkal, jobban mondva tehetetlenségünkkel visszaélve napról-napra lopnak, csulnak, zsarolnak, rabolnak s néhanapján, ha érdekük úgy kívánja, gyilkolnak; előnyt azonban sem az állam, sem a társadalom nem nyer általuk semmit.

Állítólag Indiából származik a gyűlöletes népfaj, ők maguk pedig Egyiptomból származóknak vallják magukat s mondájuk szerint az egyiptomi Fáróok (királyok) voltak ők ők. Erzáki természetük bűn, tékozló nép, de a legnagyobb nélkülözések áttörésére képesek. Voloztoltott gyöngéje a lopási hajlam. Ott azonban, a hol ezzel ezélt nem bír, a rablástól, sőt a rablógylkosságtól sem riad vissza. Jellegző tulajdonságuk a féltelen, gyávaság, túnyosság, hazugság és kegyetlenség. Más népfajba be nem olvad, viszont más népfajbeliüket maguk között sem tűnnek meg. Ez magyarázza meg, hogy óvszázadokon át különféle népfajok között élven, alig változtatott rajtuk valamit a civilizáció. Ott vannak terjedve — állítólag Ausztrália kivételével — az egész világon. Nálunk Magyarországon mintegy 80.000 főnyi cigány él. Ezek nagyobb része, a mi zonosz, kovács, vidyogvató stb. cigányaink, annyira amennyire kulturálódott; de mintegy 10.000 főnyi rész megtartván eredeti szokásait, életmódját, még most is nomád életet él a barangol össze vissza az országban, sötérk alatt lukván fölönnyáron egyaránt. Sokan és sokat irtak már a kőborezigányokról. Leirták, ismertették származásukat, szokásaikat, életviszonyaikat stb., de bizonyos, hogy még sokat lehet és fognak is róluk írni, mert még nagyon sok róluk a felderíteni való. A szakavatott magyalyelő folytonosan újabb és újabb adatokat deríthet ki róluk. Mert ha honnan származásukat fel is derítették a kutatók valamennyire, arkóloaik és életszokásaik egyen ránzelt még mály bitok takarja az omborinég előtt. A mi nem is esoda, mert a majdnem mindenki előtt ismeretlen nyelvvezetüket, a melyet ők maguk is idegen nyelvekkel keverten beszélnek, csak kevés ember érti meg. Művészt, mert nem igen közlökonyok s nem bizalmuk a hozzájuk nem tartozókkal szemben, nagyon nehéz titkaikba beférkőzni.

A cigány legnagyobbtehetetlenibb eleme a szabadság. Ezért feláldoz mindent. Képesek egyedüli vagyonaikat, kocsit, lovat odahagyni; képesek a legnagyobb bűnre, csak a szabadságot biztosíthassák. Zár, lakat, bilincs, köfal előttük semmi, kijátszák a legnagyobb folgyóletet, ha szabadságról lehet szó.

És ez a népfaj óvszázadok óta itt él közöttünk, a nélkül, hogy az államhatalom vagy a társadalom csak legkevésbé is korlátozhatta volna mindonru káros foglalkozásában. Nincs talán egy mozdulatuk, egy lépésük, sőt talán egyetlen gondolatuk sem, a mi törvényellenos ne volna. Tudja, látja, ismeri mindenki életmódjukat.

A legjobb órák,

legszelebbi ékszer, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mőrásnál Szegeden.

javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjogyzék ingyen!

A király az örökzöld templomban. — A papság várja a királyt.

keresetforrásukat és közveszélyes voltakát, vagy legalább is következtetheti, de — úgy látszik — még a törvény is tehetetlen velük szemben. Törvényekre, rendeletekre féltyet hánynak s napról-napra követik el a külföldi bűncselekményeket s nagyon sokszor megtorlatlanul, mert az ilyeneket rájuk dörteni nagyon nehéz.

Próbát tettek már több ízben letelepítésükkel, de eredménytelenül. Sőt néhányszor fshorozog. Ő Fensége egyik legszobh birtokán kísérletezést velük a tekintetben; áldozott rájuk sokat; megtanulta nyelvüket is; de minden igyekezőse hiába való volt, mert miholt állandó letelepítésre és rendszer foglalkozásra akarták őket szorítani, már megugrottak s másnap hült helyöket találták. És ebben a legnagyobb lökölyre tettek szert. Egy-egy bűncselekmény elkövetése után úgy és oly hamar és annyifelé eltűnnek arról a vidékről, hogy másnap már több száz kilométernyire találhatók csak fel.

S mintán a társadalommal örökös harásban állnak, leginkább csoportosan, 25-50 főnyi karavánokban jelennek meg mindenütt. S csak az a jó, hogy egy-egy helyen sokáig nem tartózkodnak, mert már megjelentésük után azonnal elmennek a lakosságra nézve.

Nekünk esendőrsőknek adnak legtöbb dolgot, mert — mint mondám — csalás, lopás, rablásból élve, mint közbiztonságra veszélyes egyedek folytonosan, szigorú felügyeletet igényelnek. S dacára a folyton tartó áldözésnek, zaklatásnak, napról-napra való elfogásnak, bo-

börtönözésnek, toloncsolgatásnak, még csak annyit se érhetünk el velük szemben, hogy hosszabb időre elrintszthattunk valamely vidékről. A törvény ügyesoldva tehetetlen velük szemben, különösen a mostani humanus felfogások alkalmazása mellett. Születési helyük és idejük, koruk, nevük s mely családdhoz való tartozásuk ismeretlen mindonki, talán még önmaguk előtt is, s éppen es okból es az egymáshoz való nagy hasonlóság miatt a bűncselekmények elkövetését is nagyon nehéz és csak ritka esetben sikerül rájuk bizonyítani agyrészt, másrészt pedig a törvény egyes hózagait és humanus intézkedéseit kihaszánálván, elítéltetésük is csak ritkán sikerül; pedig évente ezrekre megy a bűncselekmények száma, s mit elkövetnek.

A szabad járaskolót biztosító igazoldványuk mentesége alatt behatagolják az egész országot s bár bejelentett foglalkozásuk szerint lakosságokkal, átfoltosással, furdozással foglalkoznak, mindes csak ügy arra, hogy omo helyhez nem költött foglalkozások omo alatt szabadon haragolbassanak.

Valóságos egyiptomi csapat es az elősi nép az ország lakosságára, de különösen a pusztai lakosságra, kiket — mint a múlt évi gyóni és dűnosí eset is bizonyítja — éjnek idején, hirtelen ráköt lopnak meg s ha ellenállásra találhatnak, legkegyetlenebb vandalizmussal mészárolnak le mindenkit, a ki utjukban áll.

Est a két esetet s annak a nagy területre kiterjedő s

alhoz képest mégis rövid idő alatt és a legzavart eredményel befejezett nyomozását óhajtom jelen cikkemben ismertetni a tényleges adatoknak megfelelően azért, hogy bajtársaim közül azok is megismerjék és olvasgatásukból tanulságot merítsenek, a kiki abban az időben még nem voltak köztünk, vagy ha köztünk voltunk is, csak a napilapokban leginkább elferdített alakban megjelent cikkekből szereztek róla tudomást.

A m. kir. esendőrség 26 éves eredményes múltjában alig fordult még egy ily nevezetesen büntügyi nyomozás elő, a mely arányaira és a rövid idő alatt elért győnyörű eredményre nézve csak még is közelítette volna az eme harcaink utáni nyomozást.

Ez a rendkívüli eset felkeltette nemcsak Magyarországon, hanem az egész művelt világ figyelmét és a sajtó nap-nap után beszámolóira terjedő tudósításokban ismertetve a vad mézszárlás állítólagos körülményeit nemcsak itt nálunk, hanem a külföldi uterjedtebb lapjaiban is. Így utána az egész művelt világ figyelme a m. kir. esendőrség nyomozására, működésére terelődött a izgatottan letek, várta az eredményeket, annál is inkább, mert a lapok útján az is közudomású lett, hogy a mily horrasztó vakmerőséggel hajtották végre a tettesek eme horrasztó bűncselekményt, épp oly rejtélyes módon és nyomtalanul el is tűntek a helyszínéről. S hogy még nyomuk se maradjon, rágyújtottak a csárdát a lőporházra, a szőlőre, a szőlőre és a szőlőre egyetlen érdektelen dologra se volt, így a nyomozás megkezdéséhez úgyszólván semmi alapot nem talált a nyomozó esendőrség, leginkább csak tapasztalataira és következtetésekre volt utalva.

Rendkívül magához vitte még a nyomozó esendőrség eljárását és türelmét, ami körülmény is, hogy a helyszínről érkezett hírlapi riporterek fantáziájából előszedett gyémantokra és évszázadok óta követelesekre támaszkodva más-más irányban vették a nyomozást helyesen folytatandónak, a mennyiben egyrészt a közelben lakó a állítólag a meggyilkolt kocsmáros által dolányesempézelen ért dohánykertészeket, másrészt a kocsmáros fogadott leányának egy szerintük lakosnarról kérését gyűjtötték meg, hogy ezek követték el a horrasztó bűntettet hozzulól.

És csak a nyomozást vezető Navrátil László járőr-mester határozottságának köszönhető, hogy mindezen semmi alappal nem bíró állításokat figyelmebe nem vette a miattuk a helyes irányban megindított nyomozást másfelé nem irányította.

Sőt egyes lapok olyan kommentárokkal is kísértek a csupán csak fantáziára alapított közleményeket, a melyek a m. kir. esendőrség féltve őrzött tekintélyét hosszú időre tönkretették volna, ha a működő esendőrségnek azt az emberfeletti és az aktív fogadott kötelességet is messze túlszárnyaló működését az elért valóban szép eredmény nem jutalmazta volna. Oda lett volna testületünk oldalig gondosan megőrzött hírneve, becsülete, a kéven alapokon készült hírlapi cikkekkal féltve vezetett külföld előtt.

Az említett bűncselekmények elkövetése és a nyomozás körülményeit, a kapott hiteles adatok nyomán ha akarom ugyan tartani, mégis annak ismertetése céljából, hogy egy ilyen eseményről csak úgy tudjunk meg valamit, ha a nap-nap után elkövetett lopásokból és rablásokból tartja fenn magát, röviden leírom azt a néhány bűncselekményt is, a melyeket a Budaörsi-féle karaván a gyóni és dánosi várengzést megelőzőleg utközben elkövetett.

Iz a eseménykaraván a múltóvi június hó utolsó felében jött át Heves megyéből Pest megyébe. Június hó 30-án már Tápiószőlőben It és társa ottani lakosoknak, két éjjeli ór által őrzött zártlapon iródájába behatoltak, két éjjeli órket megköltötték, a Worthorn-szekrényt fel-törték és 30 K készpénzt elraboltak. A gyóni és dánosi bűntettek miatti elfogatásuk után az éjjeli őrkkel szembe-síttatván, ezek felismerték őket.

Július hó 8-án pedig már a kiskunfélegyházi határ-ban voltak. Másnap, azaz 9-én már korán reggel meg-jelent az őrsőn N. J.-né ottani tanyai lakos és esendőrség kivonulását kérte, mert — mint mondá — kavics-sal alóbb egy nagyobb eseménykaraván járt a tanyáján és a mosdóban levő vizet felhőzötték, a vizet elvitték; egy másik tanyáról pedig, hol a gazda is ottan volt, a ház alótt felakasztva volt forgópiasztolyt vitték el észrevétlenül.

Eme panasz folytán a kivonult Varga Antal esendőrség. Őrvezető és Kólczi Pál esendőrségtől állott járőr, a helyesen megadott irányban sebesebb menetűtombon behatva körülbelül egy óra múlva utólrta a Csálya-puszta felé haladó karavánt, melynek tagjai akkor is az ut két oldalán tanyákról-tanyákra jártak, mint mond-ták, munkát keresni és kérogetni. A járőr látára a nők a kocsihoz futottak, a férfiak azonban, kik az egyik oldalon voltak halan, a kocsihoz köztött iparkodtak el-hajni, de a járőr utánuk vágolva csakhamar elérte és a segítségül jött parasztemberok segítségével előbb a kocsihoz, majd innen, hogy megbilincselhessék, egyik tanyára terelte őket.

A karaván két férfi, 15 asszony és felnőtt leány és 18 gyerekből állott.

Előre látta a járőr, hogy a nők jelenlétében nem lesz bűncselekmény megkezdési. Ezeket tehát a gyerekekkel együtt az istállóban helyezték el és két vas-villás embert állítottak az ajtóba, hogy ki ne bocsássa őket. Iz az eljárás azonban semmit se ért, mert a mint a járőr Balog Tatót megbilincselni akarta, az nyavalyg-tórást színlóva földre vetette magát és iszonyu ordítás közben kezével lábával olyan csapkolódással és rugdosó-dással vitt véghez, hogy a két polgári egyén segítségével sem voltak képesek a bilincset rátnni. Izok látára pedig a nők iszonyu viatás, látva és átkozódás között, az ajtóban álló két megijedt embernek rontot-tak a ügy elcsoporták őket az ajtóból, minth ott se lettek volna és fenyegetőzve körülfogták a járőrt.

A járőr látván a események fenyegető magatartását és hogy a csak passzív támogatásra szorított négy parasztember segítségére nem sokat számíthat, előállott a események megbilincselésével a ebolytt a kocsihoz visszaterelte a karavánt azzal az utasítással, hogy forduljanak meg és induljanak Kiskunfélegyháza felé.

Úgy látszott, hogy szót is fogadtak. De a mint a nagy kóros közben Balog Tatót is rugattal csapva a bol rugyarral, hol események átkozódva a kocsihoz értak, Balog Mari események azzal az ürügyvel, hogy a még mindig nyavalygató Balog Tatót vizet ad, a Tató mellek lóháton álló Varga esendőrség. Őrvezető mellé furkol-dott a a közben volt félig vízzel felt vizskannát bír-telen az őrvezető fejéhez dobta.

A események viaskodásból következtetve az a hirtelen jött támadás mintegy jel akart lenni a járőr megrohantá-sára, de rosszul számítottak. Varga őrvezető ugyanis megragadott forgópiasztolyal üt a lovon a a hozzá dobott kannát közével elhárítván, a következő pillanat-

Kérjen ingyen és bérmentve

Képes árjegyzék: os. és kir. szék, sörvőköt-,
hygienikus gumiláruk- és a betegápoláshoz szük-
sleges eszközökről.

KELETI J. orvos műszergyáros
Budaörs, IV., Királyhegyes-utca IV.

A király fogadása.

A király az örökimádás templomában.

ban a ló mellett állott Balog Marit fejbőlötte, mire ez — bár a lövedék a koponyacsontban megakadva veszélyesebb sérülés nélkül a bőr alatt a jobb oldalról a balra csuszott át — sikoltva a földre rogyott.

Erre már az addig lármázó fenyegetőző cigányok megszeppentek, elhallgattak és minden további ellenállás nélkül megindultak Kiskunfélegyházára, hol a járó a sérültet orvosi segélyben részesítettvén, az egész karavánt tényvázlat mellett átadta az ottani kir. járás-híroságnak.

(Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az eredményhez vezetett kéznyomok.

Közlő: S. L. csendőr ez. őrsvezető.

Az alma nem csak messze a fájától! azt tartja egy magyar példaszó. S mondhatni, hogy ennek a példaszónak az értelme, hogy a gyermek leginkább a szülőк szokásait követi a jóban és rosszban egyaránt, általában elfogadható. Mégis nem egyszer akadunk notórius gazemberek becsületes fiaira s viszont tisztességes családoknak minden rosszra képes gyermekeire a társadalomban. Ezeknek a züllése — mint azt a tapasztalat mutatja — leginkább az elkényeztetés és a rossz társaságha való keveredés következménye.

Ilyen tisztességes, jó hírnévnek örvendő család rossz utrát ért eseményéről szól az alábbi eset is.

Az 1901. évi április hó 11-én virradóra G. J. g-i kereskedő zárt üzletét ismeretlen tettesek feltörték s onnan 88 K 70 f váltópénzt elloptak. Erről az előjáróság még aznap értesítette az őfuttaki őrsöt, ahol akkor szolgáltam.

Az értesítés után őrsparancsnokommal, miután csak ketten voltunk otthon a laktanyában, azonnal az eset nyomozására, a mintegy 13—14 kmnyire fekvő G.-be indultunk s oda úgy déltájban megérkezvén, minden pihenés nélkül, a községbáznál magunkhoz vett két esküdttel a káros lakúrára mentünk, a helyszíni szemle megejtése céljából.

A helyszíni szemle alapján megállapítottuk, hogy a tettes a kerítésen át az udvarba hemásva, a kut mellett sáros gödörből egy marék sarat vett fel s azt az üzlethelyiség udvari ablakára kente s miután ekként az üvegcsörömpölés zaját eltompította, az ablaküveget henymonta s az így támadt nyíláson át az ablakot kinyitván, az üzletbe bemászott.

Lábnymokat az előző események által megátzott sáros földön találtunk ugyan, de mert mindannyi — nem tudhatni szándékosan-e, vagy csak véletlenül — csuszászerűen ejtett nyom volt, nem tudtuk megállapítani, hogy kic- vagy nagy emberé-e, felülről férfié, avagy suhancé lehetett-e.

Amint ezek megállapítása után pár percig még az udvaron vizsgálódtam, az épület folyosójára vezető lépcsők melletti sarokban, az épület falán, hova az előző napokban az eső a földről és a lépcsőről a port felverte s az a falon sárrá képződött, három, egyenlő magyságu és a balkézfől eredő sáros nyomot fedeztem fel. Ezt megmutattam az őrsparancsnokomnak. S miután alaposabb megtekintés után megállapítottuk, hogy a sár egyezik a gödörbeli és a b tört ablak fáján talált sárral és hogy a tettes, a kéznyom kicsinyességéből kitetszőleg, 16—18 év körüli, még ki nem fejlődött egyén lehet, a szemlét befejeztük s az említett nyomokat, nehogy akár véletlenül, akár szándékosan elenyésztesse valaki, biztósítottuk s a káros szigorú felügyeletére biztuk.

Ekkor az őrsparancsnokom a két tanu jelenlétében a károstat kérdezte ki arra nézve, hogy az előző nap, vagy a közelmúlt napokban, leginkább a községbeli fiatalok közül kik jártak üzletében.

A káros több fiúnak a nevét felsorolta, mire ezeket az őrsparancsnokom magauak feljegyezte. Ennek megtörténte után a káros lakásáról eltávoztunk s utközben egy kereskedő üzletébe tértünk be. De miután ott megállapítani semmit sem bírtunk, egy másik kereskedő üzletébe mentünk, kitől

megtudtuk, hogy üzletéből aznap a délelőtti órákban a községbeli fiatalok közül, négy vagy öt fiu különböző árucikkeket vásárolt.

Nagyon feltűnő lett előttünk egy G. J. nevű 15—16 év közötti idejű, igen gyeuge testalkatú, de fellépésére nézve egyes s pár középiskolai osztályt végzett fiu vásárlása. — Ez a fiu ugyanis, az említett kereskedő állításaszerint, aznap délelőtt három ízben járt az üzletben és összesen 4 korona 70 fillér ára cigarettát, cigarettadohányt és különböző cukrokat vásárolt. A kereskedő meg is kérdezte, hogy kinek veszi azt a sok cigarettát és cigarettadohányt, mire a fiu a kereskedőnek azt válaszolta, hogy az atyjának. A kereskedőnek ezen kijelentésére a fiu még gyanusabbá vált előttünk, annál is inkább, mert atyját jól ismertük s azt is tudtuk, hogy az nem dohányzik.

Mindezek megállapítása után a kereskedőtől elkészönlve, a fiu keresésére indultunk a őt az utcán midőn éppen egy másik kereskedésbe szándékozott menni, fel is találtuk s a helyszínére, a káros lakú ára vezettük. A két tanu jelenlétében megmótozva, 12 koronát találtunk nála, mire nézve azt adta elő, hogy azt atyjától kapta. Mikor azonban a fiu balkezét az üzlet falán hagyott sáros kéznyomokkal összehasonlítván, megállapítottuk, hogy a kéz és a nyom teljesen egyező, a fiu a további kérdésekre beismerte, hogy a lopást ő követte el s hogy az a 12 korona is, melyet nála találtunk s a melyet őrsparancsnokom őrizet alá vett, a lopott pénzből való. Beismerte, hogy az ellopott pénz összegéből 4 korona 70 fillér árú cigarettát, cigarettadohányt és különböző cukrokat vásárolt s a vásárolt cigarettát és cigarettadohányt társival eldohányozták, még a cukrot szintén együttesen elfogyasztották. Társai azonban arról, hogy a lopást ő követte el, semmit sem tudnak. Az ezenfelül hiányzó pénzeszámra vonatkozólag pedig azon beismertette, hogy 72 koronát a község szélén levő szalmakazalban rejtett el.

A fiúnak ez utóbbi bemondása azonban nem felelt meg a valóságnak, mert a szalmakazalban a pénzt feltalálni nem tudtuk. Erre a fiu egy újabb mesét eszelt ki, a mennyiben azt állította, hogy a hiányzó pénzt, mikor minket meglátott, az utszéli vízzel telt árokba dobta.

Mikor pedig a jelzett helyről a sáros vizet lecsapoltattuk és a pénzt ott sem találtuk fel, a fiu azzal állott elő, hogy bizonyosan jártában-keltében elveszthette. Ekkor már észrevettük, hogy a fiu mindenáron félrevezetni igyekszik bennünket, minél fogva őt a községbáznál őrizet alatt hagyva, a bizalmi egyénekkel a szülei lakására mentünk és azokat kérdeztük ki.

Sem az apa, sem az anya nem tudott még az esetről semmit és rendkívül kellemetlenül érintette őket a dolog.

Őrsparancsnokom kérdéseire mind a ketten bemondták, hogy mennyi készpénz van a háznál s mind a ketten ugyanazon összeget mondtak. Őrsparancsnokom mindezek dacára elövetette és megolvastatta az apival a pénzt s mindnyájunk legnagyobb csodálkozására éppen a hiányzó 72 koronával volt több a bemondott összegnél.

S bár nem kétkelhetünk a szülőк tisztességében, az apát mégis a községbázhöz rendeltük, hogy szükség esetén a fiu ellentétes bemondására kikérdezhessük. Erre azonban nem volt szükség, mert a mint a fiúval megiamertettük a nyomozás eredményét és megtudtuk, hogy már az apja is a községházán van, megtört s őszintén beismert mindent és előadta, hogy a 72 koronát szülei tudta nélkül ő tette azok pénz-közé.

Ekkor magyarázta meg azt is, hogy úgy került a keze nyoma a lépcső melletti sarokfalra, hogy a mint a gödörből sarat ukat hozni, egy kóbor kutya ugrott fel a kerítésre, mitől megijedve a jelzett helyre húzódtól vissza és balkezével a falhoz támaszkodott s annak sáros nyoma maradt ott.

Igy került a kezünkbe egy betöréses lopás tetteseg egyrézát a véletlen összejártásása, másrészt a helyszíni szemle alapos megtartása és helyes következtetés alapján.

A király kilép az örökimádás templomából.

KÉPEINKHEZ

Gyászulso az örökimádás templomában Erzsébet királyné emlékezetére.

Lapunk egyik közeli számában lírt adtunk olvasóinknak az Erzsébet örökimádás templomának szeptember hó 8-ikán történt felszenteléséről. Két nappal később — azaz szeptember 10-én — a megboldogult Erzsébet királyné balálának tizéves évfordulója alkalmából gyászmisét tartottuk ebben a templomban. Az isten-

tisztelotlen résztvett az éppen körünkben időző királyunk is, a királyi család itt időző tagjaival. De megjelentek oz alkalomból a miniszterek, társadalmunk más kitünőségei, az egyhásfők s a főuri világ Budapesten időző tagjai, valamint a külországok diplomtái is.

Ő Felségét a templom főbejárata előtt örgróf Pallavicini Edéné elnöknő fogadta, a templomépítő-bizottság tagjainak élén, a kik között ott volt Aigner Sándor építőművész, az új templom építője is.

Ő Felsége az elnöknő üdvözlő szavai után kezet fogott a bizottság tagjaival s valamennyiüknek a legnagyobb köszönetét és elismerését fejezte ki az építés

körül kifejtett fáradozásaiért. Majd az ünnepi gyász-
misen vett részt, a melyen dr. Samassa József egri
bíboros érsek pontifikált nagyüzamu főpapi segédlettel.
A király a mise után a templom egyes részeit tekin-
tette meg s különösen Erzsébet királyné életnagyságu
s karrarai márványból faragott szobra és a főoltár nyerte
meg legmagasabb tetszését. A főoltárt maga a király
ajándékozta a templomnak.

Az itt közölt képekben az ünnepség egyes kiemelke-
dőbb mozzanatait és magát a templomot mutatjuk be
olvasóinknak.

HIREK.

Egy csendőr megszécsitése. Ruzsics István felpécezi
országi csendőrt Felpécezen szeptember 22-én délután
1/2 órakor szolgálaton kívüli kerékpározás közben
Németh Mihály felpécezi és Németh József fertőszent-
miklósi lakosok minden ok nélkül megtámadták a őt
a kerékpárról letérítve akként bántalmazták, hogy 20
napon túl gyógyuló testi sérülést szenvedett. A táma-
dók — kik a felpécezi óra járőre által elfogottak —
Ruzsics István csendőr kerékpárját is összetörték. Ruzsics
csendőr ápolás végett a győri ea. és kir. csapatkórházba
szállítottott, támadói pedig a téhszentkúti kir. járás-
bírósnak átadottak.

Egy csendőr megtámadtatása. A torontálmegyei
Borosa községben szeptember 20-án délután Szerafin
Illés csendőrt, szolgálaton kívül, Szekusán Milán borosai
lakos megtámadta. Szerafin csendőr támadója ellen
kardját használta és azt súlyosan megszebesítette.

Megtámadott járőr. Borsod megye Sújóvárkony köz-
ségben szeptember 22-én éjjel 11 órakor Csikós József
ottani lakosa Mlinarits György és Molnár Gábor csend-
őrökből állott járőr által utcai garázdkodásban örvén,
annak abbahagyására szólított fel, mire a garázdko-
dó Csikós a járőrnek ugorva, Molnár csendőrt lefegy-
verési szándékkal megragadta. A támadó ellen Mlinarits
csendőr szaronyát volt kénytelen használni s ellene
két szaronydósfát intézve s őt jobb czombján és hal-
lágycsón megazurva, életveszélyesen megszebesítette.
A sérült ápolás végett az ózdi gyári kórházba szállít-
tatott.

Házasság. Löcherer Andor hadnagy, nagyvezetési
szakszparancsnok szeptember 6-án, Nagy Irén urnóval
Csikszereván házasságra lépett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Macskák az egészségügy szolgálatában. Különös
árut szállítanak mostanában a Londonból Kelet Indiába
induló gőzösök. A kormány ugyanis minden Elő-Idiába
induló gőzessel bizonyos számú macskát küld mind-
addig, míg számuk a 300,000-et meg nem haladja.
A különös szállításnak oka az, hogy bebátó orvosai és
etatinzikai vizsgálóik alapján rájöttek, hogy a pestis
pusztítása a macskanállományal nő és csökken. Olyan
házakban és kunyhókban, a melyekben több macskát
tartanak, a járvány ritkábban lép fel, míg a macska
nélkül való házakban annál jobban pusztít. Mivel a
macskák természetes szaporodás nem felel meg a köz-
szükségletnek, az angol kormány így akar segíteni a
bajon.

Mikor igyunk. Újabb időben az orvosok arra figyel-
meztetnek, hogy nem ezélszerű evés közben inni. Az
evés előtti ivás csökkenti étvágyunkat, különösen ta-
pasztalható az gyermekeken, ha evés előtt hideg vizet
isznak. Evés közben se igyunk se szeszes italt, se
vizet. Közvetlenül evés után se igyunk, mert ezzel hi-
gítjuk a gyomor emésztő képességét. Negyedórát vár-
junk s csak azután enyhítsük szomjunkat. Nagyobb
lakoma alkalmával ihatunk egy kevés bort. De ezzel
nagyon mértéktelenesen éljünk és úgy tekintsük a bort,
mint fűszert, melyből a sok megárt. Borral ne csilla-
pítsuk szomjuságunkat. Rubner berlini tanár megemlíti,
hogy nem minden ital való minden ételhez. Szerinte
viz és sör kevésbé alkalmas zsíros ételekhez, mint a
több alkoholt tartalmazó bor. Olyan országokban, a hol
sok sört isznak, aránylag kevesebb zsíros ételt fogyaszt-
tanak, mint oly országokban, a hol sok bort és páli-
kát isznak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, köz-
leletet vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes
oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva,
nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva
olvasóinkat, hogy leveleikkel nélyezet ne köldjenek.
Szolgálatnál kapcsolatos kérdésekre csak az esetben
válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelen-
lőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és
a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés
előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által
megérthető legyen s így a felesleges kérdezőzködé-
seknek eleje vétsessék. Epp ily módon adjuk meg az
általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Gy. J. csendőr. Véleményünk szerint nem képez kihágást,
mert vannak vidékek, a hol minden lány ily nyakéket hord;
s haóság is tud róla és nem üldözi. A Hg. btk. 35. §. 3. p.
az esetre nem alkalmazható.

Károlyi őrsvezető. Már lapunk 1. évi 34. számában közöl-
tük, hogy kérvényelt hadnagy úr állomáshelye Budapest. (K. őrs-
vezető jelleg). Figyelmeztetjük, hogy első levelező lapján más
nevet használt. Ajánljuk, hogy ha kérdésködködik, akkor olvassa
is el a szerkesztői üzeneteket.

T. őrsvezető. 1. Kérdésében szótól-szóra leírta a btkv. 343.
§ ához fűzött jegyzet 2. pontját; nézze meg, hogy ez a §. mire
vonatkozik s akkor a kérdésére megtalálja a feleletet is; 2. lopást
képez, hivatalból üldözendő; 3. hurokúként egyszer; nap nem
határoz; 4. igen, az illetékes ezt parancsolja.

H. J. csendőr. Olvassa el lapunk 37. számában „P. I.”
csendőr-nek adott üzeneteket; az abban említett pénzügy-
miniszteri rendelet természetesen a helyegyek, váltóúrlapok stb.
eljárására is vonatkozik.

G. őrsvezető. Papi párbort a nő csendőr-legénységnek is
szetni kell.

Veros őrsvezető. Olvassa el lapunk folyó évi 35. számában
„A. J.”-nek adott választ.

M. őrsvezető. 1. Lapunk 1. évi 36. számában „K. J.” őrs-
vezetőnek adott válaszában megtalálja a kért felvilágosítást; 2.
teljesen mellékes, hogy meonyit szolgált a csapatnál, ha köz-
vetlenül állap, az ott eltöltött lényegességi idője a nyugdíjazés-
nél figyolomba vétetik; az ön esetében tehát nyugdíj-illetékes;
3. annyit tudunk, hogy előnyös lesz, mi szeretőnk legjobban,
ha az állathelytételéről szóló kellemes hírt mielőbb közölhetünk.

Üzleti elvelek a legszolidabbak.

Grammofonok, fuvolák,
ezimbalmok, eziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Vadászfegyverek

sírtás, golyós lövegcserek, revolverek,
suhli, lövedék, westeri lövegek gyártás.

Elek és Társsá

Budapest, Károly-körút 10.

Ingyen kérés árjazzék.

Hegedűk, forgatható és önműködő
hangszerek.

Változó francia és német látozóvok,
Görz látozó B i n o k i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Gyöngyvírág. 1. Csak akkor, ha a pénzügyigazgatóság meg-
téli; 2. M. Örsvezetőnek 1. alatt adott válasz önnök is azé.

Tövis, Mezei munkának vasárnapokon és Szt. István napján
való végzése — mint azt már lapunk f. évi 35. számában meg-
írjuk — kibágást csak akkor képez, ha ezeken a napokon «nem
elkerülhetően szükséges», tehát oly mezei munka végeztetik,
a melynek más napra való halasztása kárral nem jár, vagy ha
«előláthatatlan szükséges» mezei munka oly időben vagy helyen
végeztetik, mely által valamely vallásfelekezeti intézményelete,
vagy egyházi szertartása megszakítatik.

D. J. Örsvezető. Az illetékszabályzat 27. § értelmében a
felülvizsgált legénység mindaddig marad ténylegeségi illet-
ményei élvezetében, a míg a nyugdíj, vagy végkielégítés folyó-
sítva nincs.

A. M. Örmester. A btkv. 165. §-ához fűzött jegyzet 13. pontja
szerint: «A községi felelős örök nem tekinthetők hatósági köz-
geknek s az ellenük elkövetett erőszakokodás nem egyéni mint
gesti sértés. (Dt. f. XI. 203.)»

T. Örsvezető. A mezeszakított szolgálati idő csak királyi ke-
gyelem útján számíttatik be, a «nyugdíjas»-nak tehát felség-
folyamodványt kell benyújtani.

Bulatonmentli öreg zsandár. Olvassa el lapunk 1906. évi
4. számában «A határrendőrség» cím alatt közölt cikket, vala-
mint az 1903. évi VIII. tvcikket. Most üresség nincs.

N. csendőr ez. örató. 1. lopást képez; hivatalból fűzőrendő;
2. olvassa el a btkv. 332. §-ához fűzött curiai döntvényeket;
3. havonként egyszer; nap mellékes; 6. nem; 5. kamatra nincs
igénye.

N. járásörmester. Nincs.

T. J. Örmester. Kérje a szármagyparancsnokságtól a felülviz-
gáltatását, az a szükséges további intézkedéseket megtéve.

Ürdeldődő. 1. Az őrsparancsnoktól nyert eltérési engedé-
lyvel a szármagy-, szakasz vagy idegen őrsállomáson megjelenő
csendőr jelentkezői tartozik; 2. igen; 3. Elv az, hogy az alattas
a feljebbvalót magánlevélben mindig a rendfokozatának meg-
jelölés ezirűzés előrebocsátásával szólítja meg. Pl. Nagyságos
alezredes úr! Moltóságos ezredes úr! Ha a levelet altiszti rend-
fokozatot viselő feljebbvalóhoz akarja intézni, akkor megcsólitás-
ként használható pl. Igen tisztelt örmester úr!

J. J. II. 1. Ha sérelem esett rajta, éljen panaszlási jogával.
2. Kérjen felvilágosítást alkalom után tiszti előjárójától, véle-
ményünk szerint csak eltérési engedélyvel.

Kiváncsi. Szigetvár. Nevet nem említett, így tehát ebben az
ügyben felvilágosítást nem adhatunk; különben olvassa el a
legutóbbi két számban megjelent ezirányú közleményt.

B. P. ez. ez. örató. Szolgálati ideje 1901. január 2-től számít.
A beszámítást csak majd a felülvizsgálatkor kérheti.

Sz. A. Reméljük, már a közel jövőben, tehát türelmeivel várni.

Debreczen. 1. Kérdés: Altiszti által vezetett osztály parancs-
noka tartozik-e a nálánál magasabb rendfokozatban álló altiszti-
nek fővetést vezényelni? Válasz: Igen; mert a szolg. szab.
333. pontja értelmében a csapatok tiszteletadással tartoznak . . .
«a katonaiállomány mindazon egyéniségnek, kik a vezényelő pa-
rancsnokhoz előjárói vagy feljebbvalói viszonyban állanak». —
A gyakorlati szabályzat 657. pontja szerint a tiszteletadás ak-
ként történik, hogy a «menetelő csapat parancsnoka tisztelet-
adással a fővetést rendel el és tiszteleg». Minthogy pedig a
szolgálati szabályzat 61. pontja szerint: «A egyetemes hatalom és
a csendőrség minden tagja «feljebbvaló» mindazokkal szemben,
kik ugyanazon állomány csoportban nálánál alsóbb rendfokozat-
ban (rangosztályban) állnak, önként értatódik, hogy egy osz-
tály vezető altiszti, ha egy nálánál magasabb rendfokozatu al-
tiszttel találkozik, fővetést vezényelni köteles. 2. Elégetheti, nem
követ el vele bírságlelményt.

Czél. Várnay ezégnél Budapesten beszerezhető.

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmények felállítása.

A m. kir. I. számú csendőrkerület területén az alsó-
fehérmegyei Alamor községben 1908. szept. 11-en egy
négy főből álló különítmény;

a m. kir. V. számú csendőrkerület területén pedig a
komárommegyei Felsőgalla községben 1908. szept. 6-an
egy öt főből álló különítmény állítottatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdícsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Fapovics János, mert a közbiztonsági szolgálat terén
hoosszu idő óta folytonosan lankadatlan szorgalmat és
tevékenységet kifejtve, eredményesen működött, de
különösen egy többrendbeli betöréssel lopást elkövetett
s czigányokból álló szövetkezetnek és az orgazdának
kiválóan ügybuzgó és leleményes nyomozás folytán
történt kiderítéseért.

*Szlágyi József, Peto Mátyas, Deli Imre, Nagy
Ambros, Boros Mihály, Laboday Gyula* örsvezető ez.
örmesterek, *Szigeti György és Barna András* ez. örs-
vezetők, *Fekete Sándor és Bányai János* csendőrök,
továbbá *Kosinszky János* örsvezető hoosszabb csendőr-
ségi szolgálatuk egész ideje alatt a közbiztonsági szol-
gálat terén kifejtett lankadatlan szorgalmuk és odaadó
kötelességbűségükön alapuló kiválóan eredménydus
tevékenységükért.

Nyilvánosan megdícsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy István ez. örsvezető, *Winkler György, Zsapó
Demeter, Gondos János, Zsik Abraham* csendőr ez.
örsvezetők, *Matuz Illés és Azary Gábor* csendőrök a
közbiztonsági szolgálat terén hoosszabb idő óta kifejtett
lankadatlan szorgalmuk és eredményes tevékenység-
gükért.

Karacsony Karoly ez. örsvezető a közbiztonsági szol-
gálat terén kifejtett lankadatlan szorgalma és ered-
ménydus tevékenységeért, nemkülönben alárendeltjeinek
helyes befolyásolása és neveléseért.

Előléptetett:

1908. évi szeptember hó 1-ével:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Tihanyi Ferencz hadapród örsvezető ez. örmester,
hadapród örmesterré.

Athelyezettettek:

1908. évi szeptember 12-ével:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Anik János debreczeni és *Lémler József* nyiregy-
házi szárnybeli járásörmesterek, kölcsönösen.

Brucker Győző Nándor és Társa
órák, ékszerész. **GYÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve
küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet.
Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás.
Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Benkő József járásörmester 1908 szept. 4-én.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Bacsu István cz. őrmester 1908 szept. 9-én, *Bányai
Albert* őrsvezető, 1908 szept. 7-én, *Varga András* cz.
őrsvezető 1908 szept. 2-án és *Török János* cz. őrmes-
ter 1908 szept. 7-én.

Járásvezetői jelvényvel elláttak:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Takács Bertalan, *Stark István*, *Jurim András*, *Mádi
János* és *Csarnakoszi Mihály* csendőrök.

Jelvénypótdij.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1908 szeptem-
ber 12-én kelt 91.610/16. számú rendeletével *Nagy
László* VIII. számú csendőrkerületbeli cz. őrmesternek
a napi 20 filléres jelvénypótdij 1908 október 1-étől
kezdődőleg folyósított.

Lovaglási jutalomdíj.

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Komáromi Miklós csendőr cz. őrsvezetőnek 1 drb.,
Bányai Mihály csendőrnek pedig 3 drb.;
a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Takács Pál, *Viski Gyula* és *Parkas Bertalan* csendőr
cz. őrsvezetőknél egyenként 3—3 darab 10 koronás
aranyból álló lovaglási jutalomdíj adományoztatott.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Herner István cz. őrsvezető, *Soltész Erzsébet*tel,
1908 szept. 2-án, Nagykátán.
A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Molnár Sámuel cz. őrmester, *Székelly Rózával*, 1908
szept. 1-én, Nagyenyeden.
A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Banos György járásörmester, *Kelerer Annával*, 1908
szept. 1-én, Selmeczbányán.
A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Tóth József III. őrsvezető, *Kaltenegger Annával*,
1908 szept. 3-án, Alhón.
A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Szabó Imre őrsvezető, *Havrán Gabriellával*, 1908
szept. 12-én, Nagyazalontán.

PÁLYAZATOK.

Egy irodalmi, esetleg irodaségdíjazási állás a főm. m. kir.
kormányzatánál. Fizetés pótlókkal 2000, illetőleg 1400 korona.
Lakpénz 700, illetőleg 600 korona. Magyar, olasz és horvát
nyelv szövegben és írásban. Négy középiskolai osztály. A miniszter-

elnökhez címzett kérvények a főm. m. kir. kormányzóához
1908 okt. 16-ig.

Egy hivataloszolgalai állás a Háromszék vármegyei nagyjait
főszolgabíró hivatalnál. Kezdő fizetés 600 korona. Lakpénz
160 korona. Természettudományi ruházat. Magyar nyelv szövegben és
írásban. Kérvények a Háromszék vármegye alispánjához 1908.
évi okt. hó 16-ig.

A katonai földrajzi intézetnél Wienben:

1. Két művezetői állás. Évi 1440 korona fizetéssel, termé-
szettudományi lakással, ennek hiányában évi 464 korona lakbérrel és 40
korona buteráltalánnyal. Feltételek: Színezett térképekkel való
kényomati eljárás, valamint a photolithographia minden mód-
szerének és visszanyomati eljárásának teljes ismerete, továbbá
elégendő elméleti előképzottség arra, hogy az átrendelt mun-
kákat oktathassa.

2. Négy műszaki segédei állás. Évi 1080 korona fizetéssel, ter-
mészettudományi lakással, ennek hiányában évi 464 korona lakbérrel
és 40 korona buteráltalánnyal. Feltételek: Színezett térképekkel
való kényomati eljárásnak, valamint a photographia minden mód-
szerének és a visszanyomati eljárásnak teljes ismerete.
Pályázók kérvényeiket a hadügyminisztériumnál okt. 15-ig.

Egy kezelői állás az 5. hadtestparancsnokánál. Fizetés 960
korona, az 1440 korona fizetéssel járó első fizetési osztályba lo-
vondó előléptetési várománnyal, szabályszerű lakellátással és
egyszermindenkorra 120 korona ruházati pótlék. A magyar és
német nyelv szövegben és írásban való teljes ismerete. Hat havi
próbaszolgálat. Kérvények okt. 15-ig a hadtestparancsnokánál.

Egy iróki állás Máramaros vármegye törvényhatóságánál.
Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai
osztály. Román nyelv ismerete. Máramaros vármegye főispánjához
címzett kérvények 1908. évi okt. hó 20-ig.

Egy hivataloszolgalai állás az osztergomi kir. járásbírósnál.
Fizetés pótlókkal 600 korona. Lakpénz esetleg természetbeni
lakás. Ruhellátás 160 korona. Magyar nyelv szövegben és
írásban. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908.
évi okt. hó 17-ig.

Sopron sz. kir. város törvényhatóságánál:

Egy útmesteri állás. Kezdő fizetés 1400 korona. Lakpénz 350
korona. Utátalány 250 korona.

Egy útmesteri állás. Kezdő fizetés 1200 korona. Lakpénz 350
korona. Utátalány 486 korona 15 fillér. Kerékpárátalány
Kérvények a város polgármesteréhez 1908 okt. 15-ig.

Érdekes Regények.**Az éjjeli bosszuállók.**

Ira Fővel Pál. Történelmi regény, az ir nemzetek
Angolország ellen vívott szabadságharcából. 5 kötetben.
10 korona helyett most csak 5 korona.

Páris tragédiái.

Ira Montépin Xavier. Páris borzalmas tragédiáit
ismertető érdekes regény, 14 kötetben. 28 korona
helyett most csak 8 korona.

Páris titkai.

Ira Sue Jonó. A nagy világváros társadalmi titkait
ismertető érdekes regény, 12 kötetben. 10 korona 20 fill.
helyett most csak 9 korona.

A hetedik számú czella.

Ira Zaccaro Péter. Magarok lüktető regény,
4 kötetben. 8 korona helyett most csak 3 korona 60 fill.

A fenti regények bármelyike utánvéttel, vagy az összeg előzetes be-
küldése nélkül természetesen küldeni meg. A ki mind a négy regényt
egy sorsra megrendeli, annak 65 korona 20 fillér helyett csak 25 ko-
ronára szállítjuk és természetesen küldjük a címzetre, ha az összeget
az elvett könyvtárszámlának előzetesen behűldi, vagy utánvéttel
megrendeli.

DOBROWSKY ÁGOST és TÁRSA
könyvkereskedése

Budapest, IV., Múzeum-körút 7. szám.